

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret og udgiven af A. P. Liunge.

II^{te} Aarg.

Lørdag d. 25. Marts 1837.

Nr. 55.

Forfendes, ifølge Kongelig alle-naadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Thorvaldsens Museum.

„Da tog Maria et Pund uforfalsket, meget kostelig Mar-
tus Salve og salvede Jesu Fødder, og tørrede hans
Fødder med sit Haar; men Huset blev fuldt af Sal-
vens Lugt. Da sagde en af hans Disciple, Judas
Simons Søn, Ischariotes, som siden forraadte ham:
hvorfor blev denne Salve ikke solgt for 300 Penninge
og givet til Fattige; men dette sagde han ikke fordi
han havde Omsorg for de Fattige, men fordi han var
en Tjuv og havde Pungen og bar hvad der blev lagt
deri. Da sagde Jesus: lad hende med Fred! thi de
Fattige have I altid hos Eder, men mig have I ikke
altid.

Johannis Evang. XII, 3—8.

Fattige have vi altid, derpaa vil det desværre nok
aldrig mangle; men Thorvaldsens Arbejder ville vi nu
kunne faae — nu eller aldrig. Dermed er det ligesaa
lidt vor Mening at ville sammelignende Thorvaldsen med
Christus, som at kalde Modstanderne af det patriotiske
Forehavende: at oprette et Museum for hans Mester-
værker, for egennyttige Syve. Overimod har det glæ-
det os, at denne Sag er bleven Gjenstand for en ivrig
og talentfuld Debat; thi naar vi see hen til den kum-
merlige Billieløshed, hvormed, endog for ikke en saa
lang Tid siden, Folket fulgte enhver Impuls, man
salde paa at give det, saa er det et glædeligt Frem-
skridt, at det nu, som i al, andet saa og i dette Punkt,
 søger at komme til et Slags Bevidsthed om det Hvad,
Hvorhen og Hvorfor, der først giver dets Virksomhed
Betydning og Værd; og vi ønske os derfor til Lykke
til dette nye Beviis paa en vaagnende Trang til Selv-
bevidsthed og Selvbestemmelse. Fra dette Synspunkt
kunne vi ikke andet end takke de Mænd, som have hæ-
vet deres Røst imod et Forslag, der udgik fra saa
vægtige Navne og optoges med saa almindeligt Bifald;
thi disse have ikke blot givet et Exempel paa den Uaf-
hængighed, der desværre endnu er saa sjelden hos os;
men de have tillige givet Folket Anledning til at løs-

rive sig fra den slaviske Erbødighed for Autoritets-
Befænt og til selvstændig at overveie Grundene for
og imod denne Sag, hvortil man æfter dets Samvirken.

Efter det her Anførte haabe vi, at det ikke vil
mistydes, naar vi alligevel finde nogen Lighed imellem
den skønne Fortælling, vi ovenfor med Evangeliets
Ord have gengivet, og den Sag, hvorom her handles;
thi det er den samme Kjærlighedens Begeistring, der
tildrog hiin Qvinde den profaiske Beregnings Daddel,
som ogsaa nu maa lide Anfægtelse, den samme, som
hvergang har stød paa stærk Modstand, saa ofte man
her i Livet har appelleret til den. Men hvor den fin-
des — Begeistringen, ikke blot for Thorvaldsen, men
for al Kunst og Poesi, for al velforstaet Nationalere
og for hiin Geniets Souverainitet, hvis Evangelium
vel fortjener at prædikes for den vantroe Hob, som
Frygt og Fordom holdt fængslet i Tilbedelsen af Mag-
tens Storhed, — hvor denne Kjærlighed findes, eller
hvor den ved denne Leilighed kan vækkes, der ønske
vi denne Sag Indgang og Fremme; — og mere har
sikert Ingen villet. Men deri ligger da tillige, at vi
fuldt villigen ville træde over paa Modstandernes Side;
dersom man skulde ville sætte andre Motiver i Bevæ-
gelse end en virkelig og ærlig Overbeviisning. Dog
maae vi her strax bemærke, at man her ikke tør giøre
store Fordringer, end der fornuftigvis kunne ventes op-
fyldte; thi vilde man ubelufte alle dem, hos hvem en dybt
begrundet Overbeviisning, eller en ret levende og kraftig
Begeistring ikke vil kunne findes; vilde man ikke her sem over-
alt lade sig nøie med den Grad af Klarhed i Anskuelsen,
af Livlighed i Følelsen, som efter vort hele Kulturtrin
billigvis kan fordras, da vilde ikke blot dette Værk
strande paa en saa uhjemlet Kræsenhed, men der vilde
slet Intet hos os kunne komme i Stand, der maatte
bygges paa Sands for Livets høiere Interesse. En
saadan ret opvakt og livlig Sands skal jo netop være
Frugten af denne og alle lignende Foranstaltninger til
Folkets aandige Opdragelse og Forædling, og der vilde
altsaa ligge en saavelvillig Tilværelse af Naarsag og Vik,

ning deri, om man først da vilde tilsiende saadanne Foretagender, naar det alt var tilsiende, som ved dem skulde vækkes. Folket er altsaa modent dertil, saasnart kun en almindelig Trang føles til at deeltagiggjøres i Livets højere Gøder, og en saadan Trang kan meget vel fremgaae som Resultatet af hele dets tidligere Udvikling, om end ikke Alle ere sig de Præmisjer klart bevidste, paa hvilke i hvert enkelt Tilfælde dette Resultat er bygget. Sin Evangeliers Dvinde havde sikkert heller ikke nogen klar Bevidsthed om den høie Betydning af Christi Komme til Jorden; men hun sølte sig tiltrukket af den uskellige Døthed, der besjælede hele hans Væsen; og saaledes kan Folket meget vel være gjennemtrængt af Respect for Konstens Herlighed og for dens forværende Indvirkning paa hele Menneskelivet, uden tydelig at kunne gjøre sig Rede for det Forhold, hvori den staaer til hele dets øvrige Udvikling, og saaledes kan man meget vel tænke sig en, om end kun traditionel, Forestilling om Thorvaldsens nationale Betydning og kunstneriske Værd selv der, hvor en egentlig Burdering af hans Arbejders Fortræffelighed ikke er mulig.

Besindes denne Anskuelse af Sagen at være rigtig, da ville ogsaa de sædvanlige Indvendinger mod det hele Foretagende tabe al Vægt; thi at udvøje nogen Terrorisme over Opinionen er vistnok ikke faldet noget Menneske ind, — i saa Fald skulde vi, som bemærket, sandeligen ikke være de sidste til at nedlægge vor Protest imod en saadan Formastelse — men at appellere til Folkets Frefrygt for sande Fortjenester, for Landets Ære og Konstens Værd, det er at henvende sig til det Værdste af hvad der findes hos det, det er at styrke dets Ægtelse og Ærlighed for hvad der virkelig er stort og godt ved at gjøre det selv paa en Maade til Part i Sagen.

Af alle de Indvendinger, vi have hørt fremføre imod den projecterede Opførelse af et Museum for Thorvaldsens Arbejder, er der kun een, som, efter vor Mening, har nogen Vægt; men idet denne gaar ud paa, at det skulde være en Uurpation af de mere Dannede og saaledes en Anticipation af den store Gøds Udvikling, indeholder den en Anse mod hele vor europæiske Civilisation, der i sit Væsen netop gaar ud paa en saadan formynderagtig Folke-Opdragelse. Hvad enten dette nu forholder sig saa eller ikke, og hvad enten det i første Tilfælde er godt eller ondt, saa vil man vist være enig i, at det vilde være rimeligt at gjøre en saadan Indsigelse gjeldende mere imod dette Foretagende, end imod alle vore øvrige Institutioner, og vi skulle derfor indskrænke os til den Bemærkning, at, ligesom denne, de Dannedes overmægtige Herredomme over de saakaldte ringere Stænder, finder sin naturlige Modvægt netop i vor materielle Kæmning, saaledes bortfalder det Stødende i et saadant Aristokrati for en stor Deel derved, at det ikke gaar ud paa at afslutte sig i sig, men tværtimod redeligen stræber efter i sig at optage saa Mange som muligt, og netop gjør det til sit Endemaal engang at omfatte det Hele.

Men naar vi see bort fra en saadan radical Jordbævnelse, der, netop fordi den beviser for meget, i nærværende Tilfælde intet beviser, hvor lidet betydende ere da alle de smaa Indvendinger, der fra saa mange Sider blive fremførte. Alle reducere de sig i Grunden til ene: at det paatænkte Museum er en Eurussartikel, og at et Folk, som kun med største Besværighed kan tilvejebringe hvad der udfordres til den endog kun ufuldstændige Betridelse af dets Fornødenheder, ikke kan og bør indlade sig paa Foretagender, der, hvor smukke de end i sig maatte være, dog ikke kunne henføres til det, „was Noth thut.“ Vi skulle her ikke inklude os paa at gjentage alle de Grunde, der ere blevne fremførte mod dette Raisonnement, men indskrænke os til den Bemærkning: at Begreberne om

Eurus og om Fornødenhed ingenlunde ere hinanden saa skarpt modsatte, som man almindeligen antager. Der gives saaledes ikke Faa, der ansee Væsnings for en Eurussag, medens dette dog for den mere Dannede er næsten lige saa nødvendigt som det daglige Brød; Fornødsel er en fuldkommen Nødvendigheds-Artikel for ethvert Menneske, og selv i Valget af de enkelte Forlystelser vilde den Gne vistnok kunne ansee for Overdaadighed hvad en Anden ikke vilde kunne undvære. — Spørgsmaalet vilde derefter kun blive: om det danske Folk staaer paa et saadant Dannelsesstrin, eller i alt Fald har nogen rimelig Udsigt til at naae det, at det kan henregne Tilfredsstillelsen af et højere Livs Forbringer til sine Fornødenheder; og vi ville rødme, om vi ikke kunde besvare dette Spørgsmaal med et Ja; ja vi troe endog, at det „was Noth thut“ ingenlunde kan indskrænkes til den blotte Selvopholdelse eller den reent materielle Trangs Fyldestgjørelse, men at dertil endog fortrinsover maa henregnes hvad der kan styrke og oplive et ædlere Folkeliv.

Men der er en væsentlig Omstændighed, hvorpaa der ikke kan lægges noksom Vægt: at her er ikke Tale om noget Staten skal gjøre. Lad Staten, saa godt den kan, betale hver Mand sit; lad den skaffe os et Forsvarsvæsen, der kan betrygge vor Selvstændighed; lad den bortrydde de Hindringer, der lamme Handel og Industri osv. osv.; vi ville indrømme vore Modstandere, at Staten for Tiden er i en saadan Tilstand, at den ikke kan tænke paa stort andet, end at sikre den første Grundvold for dens materielle Tilværelse, at den ikke har Raad til anden Eurussag, end den der ansees nødvendig til Monarchiets Glæde. Men som sagt, her er ikke Tale om noget, Staten skal gjøre, men kun om et Værk, der skulde fremgaae af frie Borgers frivillige Samvirken. Nu er det dog Gud og hver Mand bitterligt, at der i Danmark ikke gives saa Faa, der foruden det Nødvendige til Føde, Klæder og Huusly, og foruden Alt hvad Staten tager, endnu have Noget tilovers til deres Fornødsel, — og hvis det ikke var saa, saa skulde da..... Hele Spørgsmaalet var altsaa: om der iblandt disse findes saa mange, der besidde den fornødne Dannelses til at indsee det Sjønne, Gavnlige og Værdige ved et Foretagende som det, hvorefter her er Tale, at dette ved deres frivillige Bidrag kan komme i Stand. Hvis Staten skulde bygge et saadant Museum, da vilde det vistnok for Dieblirker maatte ansees for betænkeligt; thi de nødvendige Midler maatte da ved Beskættning skaffes tilveie. Men i Skatternes Væsen ligger det, at deres Udredelse er en Nødvendigheds-Sag, og at de altsaa — om vi saa tør udtrykke os — vilde falde paa de Enkeltes Nødvendigheds-Budget; at udpante Bønder for at bygge et Museum, ville vi naturligvis ingenlunde billige. Men da Sagen er frivillig, saa kan man være fuldkommen forvisset om, at Ingen vil bidrage dertil, som ikke har mere end det absolutte Fornødne; med andre Ord: Udgiften vil falde, ikke paa de Enkeltes Nødvendigheds-Budget, men paa deres Euruss-Budget, og dens heldige Udfald berøer altsaa paa, at der hos os gives et tilstrækkeligt Antal af saadanne, hvem det vil være en saa stor Fornødsel at bidrage deres til at faae dette Værk i Stand, at de dertil ville anvende noget af det, de alligevel bruge til deres Fornødsel; med andre Ord: at de ville renonceere paa een eller anden af de Forlystelser, de ellers kunde og vilde have, for i dens Sted at kunne skaffe sig denne Glæde. Derom mene vi altsaa, at der ikke kan være mindste Tvivl, at Nationen, naar Sagen tages paa denne Maade, har Raad til at udføre et saadant Værk; og kun derpaa vil det altsaa komme an, om den besidder den dertil nødvendige højere Sands. At Erfaringen maatte vise dette, det ønske vi ikke blot af den Grund, at vi levende interessere os for, at selve

Museet maatte komme i Stand; men endnu meget meer af den Grund, fordi dette vilde være et hæderligt Vidnesbyrd om det danske Folks nærværende Culturtrin; men Folkets Være er ogsaa vor, er Alles Være.

Dette maa nu være nok som Svar til dem, der mene ligesom Judas: at vi burde give alt, hvad vi kunne undvære, til de Fattige eller deslige; og skulle vi sætte en Overdrivelse mod en Overdrivelse, da ville vi med Kristus sige: lad de Døde begrave deres Døde. Men vi, der ere lyslevende, det er, som ikke blot kunne spise, fordøje og sove, men tillige føle et høiere Livs Pulsslag banke i vor Barm, vi, der kunne glæde os ved, at vi, efterat have bestridt vore physiske Fornødenheder, og givet Staten hvad den kræver af os, endnu have noget tilovers til vore Fornøielser, vi ville søge at forskønne og forvæle dette Liv, blandt andet ogsaa ved at række Haanden til et Foretagende, der vilde hædre vor Nation, aabne en evig vindende Kilde til ædle Glæder og give den velerhvervede Fortjeneste sin velfortiente Løn.

Til dette Foretagendes Modstandere hører „Nieler Correspondenzblatt“. Det vil ikke være undgaaet vore Læsers Opmærksomhed og vistnok af dem være billiget, at vi stedselhave iagttaget en høj Grad af Vaersomhed, hvor vi ikke have kunnet undgaae at komme i Conflict med dette i det Hele saa vel redigerede Blad; dette er fæet, ikke blot fordi vi i dette saae en kjær Bundsforvant, hvis Stræben i det Hele var rettet paa samme Maal, som det, vi have for Øie; men tillige og fornemmeligen fordi vi frygtede for, at den gode Forstaelse mellem Danske og Hollænderne ikke er saa fast begrundet, at jo en partiel Menings-Ulighed let kunde give Anledning til en dybere Misforstaelse. Men denne pligtsskyldige Forsigtighed kan i nærværende Tilfælde saameget mindre paalægges os Taushed, da vi ingenlunde agte at bestride dens høiagtede Redactions Anskuelse om, hvorvidt det maatte være rigtigst for Hollænderne at tilegne sig Deel i dette almindelige National-Unliggende, og da dens Polemik imod samme aabenbar ikke hævder sig fra Redactionen selv; men negte ville vi ingenlunde, at denne Polemik er forekommen os — thi dertil ville vi indskrænke vor Anse — talentløs. Efterat det nævnte Blad nemlig en Tidlang havde givet Extracter af de Indvendinger, der i danske Blade var fremført imod Sagen, uden saa godt som at omtale de Maade i Tale og Anseelse langt overværende Stemmer, der hævdede sig for den, fremkom det med en efter vor Mening høist anstøde ig og anmassende Declaration: at det ikke vilde kunne anses for patriotisk, om nogen Hollænder bidrog til dette Værk, uden at denne høitrabende Erklæring var understøttet med det Allermindste, der endog kun kunde ligne en Grund. Dette forekommer os at være en Misforståelse af den Maade, hvorpaa et Blad skal sege at indvirke paa sine Læsere, og det har i høj Grad forundret os, at Hollænderne upaataalt have ladet sig byde et saa umotiveret Magtsprog. Vor Opmærksomhed var derfor meget spændt paa den høitidelig belovede Artikel, der skulde retfærdiggjøre dette pompøse Manifest, og vi bleve derfor meget ubehagelig overraskede da vi fik — et kummerligt Plagiat af Paul Louis Courier's berømte simple discours sur l'acquisition de Chambord. Denne Tale existerer ogsaa i dansk Oversættelse, og Enhver vil altsaa have Leilighed til at sammenligne dem begge og til saaledes at more sig over den ridiculus mus, der efter saa svære Fodjelsbeer er kommen til Verden. Men Sagen er derved ikke blot bleven ridicul; den er tillige bleven i høj Grad urigtig. Chambord skulde være en Foræring til et lille Prinds-Barn, og Forslaget var udgaaet fra noget sersit og egenlystigt Hoftryk; men denne Sag har Sædet med Hoffet at bestille, den er udgaaet fra agtede Mænd af Fol-

kets Midte, og hvad der tilsigtes er ikke en Hofentreprise men et National-Værk, der i Ordets egentligste Forstand skal blive Nationens Giendom og ikke komme Konge, Prindsen og Hof mere tilgode, end den simpleste Borger, end den fattigste Arbejdsmand. Størstedelen af de laante Declamationer i „Nieler Correspondenzblatt“ ere altsaa aldeles forfælede, ere blinde Stukken i Binde og Veir. Saa maa vi ogsaa protestere imod en anden mislig Omstændighed, som denne Tale paa Borg har medført. Da Courier skrev sin Tale til Communalraadet i Beres, herfæde der i Frankrige en saa rasende Monarchisme, at al Opposition ansaae det for nødvendigt, at ifkæde sig dens Farver: „sie spielten Comoedie mit einem Könige, wie sie jetzt mit dem Königthume Comoedie spielen“ bemærker Heine meget træffende. Hos Courier forekommer derfor jevnlig Phraser, der gaae ud paa at forsikre, at det ikke var Kongens Billie, men at de, der søgte at indbilde Folket saadant, bedroge det. Nogle af disse Phraser figurere nu i den nævnte Diatribe; men vi maae da nok spørge hvad det kommer Sagen ved, enten Kongen er for eller imod den, spørge, hvor man enten directe eller indirecte har sagt, eller endog kun ladet ahne, at det var efter hans Daste og Tilskyndelse, at Sagen blev sat i Stand, og hvis saadant intetsteds er fæet, hvad da disse Phraser skulle betyde. Det skal glæde os, hvis Kongen ynder Sagen: thi han er en mægtig Autoritet og en rigtig Mand; men ligesaa lidt som der er Tale om at gjøre ham nogen Foræring, ligesaa lidt som hele Ideen er udsprungen eller ledsaget af nogen royalistisk Begeistring, ligesaa lidt var der Anledning til de Forsikringer, der i „Nieler Correspondenzblatt“ ikke kunne andet end gjøre et modbydeligt Indtryk. Det kommer af at tage fra Andre istæderfor at give af sit Eget; det kommer af at anmasses sig en Autoritet, som man ikke er i Stand til at soutinere.

Den talentfuldeste af Sagens Forsvarere er en høist interessant Brochure, der i disse Dage er udkommen af Prof. for Høyen, der med varm Begeistring og i et kjernefuldt Sprog udvikler Sagens konstitutive Betydning. I det vi paa bedste Maade anbefale dette fortræffelige lille Skrift til vore Læsers omhyggelige Overveie se, maae vi tillige gjøre dem opmærksomme paa en anden særdeles læseværdig Afhandling, over samme Gjenstand og i samme Retning, af Overlærer Palludan Müller i Odense, der ved Siden af Sagens konstitutive Burdering tillige søger at udvikle dens nationale Vigtighed. Af Begge har det sidst udkomne Nummer af „Folkebladet“ leveret nogle Brudstykker.

Nyheds-Post.

Kjøbenhavn, den 25de Marts 1837. Bulletin den 24de Marts: „H. S. Majestæt Kongens Søvn har i Nat været noget afbrudt af Hosten, hvilket dog ikke har havt nogen videre Indflydelse paa Allerhøiheids Sammes gode Befindende i Dag.“ — Bulletin den 25de Marts: „Kongens Majestæt Kongen har i afdigte Nat havt 5 Timers Søvn, Hosten har mindre afbrudt Søvn, Appetiten og Kræfterne som i de senere Dage.“

— Ved i Coll. Tid. Nr. 12 at meddele Placaten af 25 f. M., hvorved den kongelige Resolution af 4 Decbr. 1799, der indeholder Afgjørelse paa nogle Spørgsmaal i Anledning af Trykforbudetsforordningen af 27 Septbr. 1799, bringes til offentlig Kundskab, er det i en Note bemærket, at Cancelliet, forend Udstedelsen af denne Placat, har corresponderet med Kjøbenhavns Politiret, for at erfare, om der kunde være Noget til Hindre for de Ret-